Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

5 декември 2024 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Процедура за европейска заповед за плащане — Регламент (ЕО) № 1896/2006 — Европейска заповед за плащане, обявена за подлежаща на изпълнение — Връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела — Регламент (ЕО) № 1393/2007 — Липса на редовно връчване, установено при изпълнението — Национална правна уредба, която предвижда правно средство за защита, позволяващо на длъжника да поиска отмяната на европейска заповед за плащане — Правни последици — Задължение на сезирания съд да обяви европейската заповед за плащане за недействителна“

По дело C-389/23

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Amtsgericht Wedding (Районен съд Берлин-Вединг, Германия) с акт от 19 май 2023 г., постъпил в Съда на 27 юни 2023 г., в рамките на производство по дело

Bulgarfrukt — Fruchthandels GmbH

срещу

Оранжерии Гимел II ЕООД,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: F. Biltgen (докладчик), председател на първи състав, изпълняващ функцията на председател на втори състав, M. L. Arastey Sahún, председател на пети състав, и J. Passer, съдия,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Bulgarfrukt — Fruchthandels GmbH, от W. Kreuzer и F. Sturm, Rechtsanwälte,

* Език на производството: немски.

– за Оранжерии Гимел II ЕООД, от W. Hoffmann, Rechtsanwalt,

– за Европейската комисия, от S. Noë и J. Vondung, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (ОВ L 399, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 9, стр. 108) и на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 2007 г., стр. 79).

2 Запитването е отправено във връзка със спор между Bulgarfrukt — Fruchthandels GmbH, дружество с ограничена отговорност, установено в Германия, и Оранжерии Гимел II ЕООД (наричано по-нататък „Оранжерии“), установено в България еднолично дружество с ограничена отговорност, във връзка с изпълнението на европейска заповед за плащане.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1896/2006

3 Съгласно съображения 9, 10, 24 и 26 от Регламент № 1896/2006:

„(9) Целта на настоящия регламент е да се опростят, ускорят и намалят разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания, чрез създаване на процедура за европейска заповед за плащане и да се позволи свободното обращение на европейските заповеди за плащане в държавите членки, като се определят минималните стандарти, спазването на които премахва необходимостта от каквото и да е междинно производство в държавата членка по привеждането в изпълнение преди признаването и привеждането в изпълнение.

(10) Създадената с настоящия регламент процедура следва да послужи като допълнително и факултативно средство за [молителя], който е свободен да прибегне до процедурата, предвидена в националното законодателство. Съответно настоящият регламент нито замества, нито хармонизира съществуващите механизми за събиране по съдебен ред на безспорни вземания по националното законодателство.

[…]

(24) Възражение, подадено в срок, следва да прекрати процедурата за европейска заповед за плащане и следва да доведе до автоматично прехвърляне на делото към [общото] гражданско производство, освен ако [молителят] не е поискал изрично прекратяването на производството в такъв случай. За целите на настоящия регламент понятието за [общото] гражданско производство не следва да бъде тълкувано задължително по смисъла на националното законодателство.

[…]

(26) Съдебните такси, обхванати от член 25, не следва да включват например адвокатски хонорари или разходите за връчване на документи от субект, различен от съда“.

4 Член 1 от този регламент гласи:

„1. Целта на настоящия регламент е:

а) да опрости, ускори и намали разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания, чрез създаването на европейска заповед за плащане;

и

б) да позволи свободното обращение на европейски заповеди за плащане в държавите членки чрез определянето на минимални стандарти, спазването на които премахва необходимостта от каквото и да е междинно производство в държавата членка по привеждане в изпълнение преди признаването и привеждането в изпълнение.

2. Настоящият регламент не възпрепятства [молителя] да предяви иск по смисъла на член 4, като използва друга процедура, която съществува по законодателството на държава членка или по правото на Общността“.

5 Член 12 от посочения регламент, озаглавен „Издаване на европейска заповед за плащане“, предвижда в параграфи 3 и 5:

„3. С европейската заповед за плащане [длъжникът] се уведомява за стоящите пред него възможности да:

а) плати сумата, посочена в заповедта, на [молителя];

или

б) да се противопостави на заповедта, като подаде до съда по произход възражение, което трябва да бъде изпратено в 30-дневен срок от връчването на заповедта.

[…]

5. Съдът осигурява връчването на заповедта на [длъжника] в съответствие с националното законодателство по начин, който отговаря на минималните стандарти, посочени в членове 13, 14 и 15“.

6 Член 13 („Връчване с обратна разписка на [длъжника]“) от същия регламент гласи:

„Европейската заповед за плащане може да бъде връчена на [длъжника] в съответствие с националното законодателство на държавата, в която трябва да се извърши връчването, по един от следните начини:

а) лично връчване, доказано с потвърждаване на получаването, включително датата на получаване, което е подписано от [длъжника];

б) лично връчване, доказано с документ, подписан от компетентното лице, което е извършило връчването, в който се посочва, че [длъжникът] е получил документа или е отказал да го получи без правно основание, и датата на връчване;

в) връчване по пощата, доказано с признаване на получаването, включително датата на получаване, което е подписано и върнато от [длъжника];

г) връчване по електронен начин като факс или електронна поща, доказано с признаване на получаването, включително датата на получаване, което е подписано и върнато от [длъжника]“.

7 Член 14 („Връчване без обратна разписка на [длъжника]“) от Регламент № 1896/2006 гласи:

„1. Европейската заповед за плащане може също така да бъде връчена в съответствие с националното законодателство на държавата, в която трябва да се извърши връчването, по един от следните начини:

а) лично връчване на личния адрес на [длъжника] на лица, които живеят в същото домакинство или работят там;

б) в случай на самостоятелно зает [длъжник] или на юридическо лице — лично връчване в офиса на [длъжника] на лица, които са наети от [длъжника];

в) депозиране на заповедта в пощенската кутия на [длъжника];

г) депозиране на заповедта в пощенска станция или при компетентни публични органи и поставяне в пощенската кутия на [длъжника] на писмена нотификация за такова депозиране, при условие че писмената нотификация ясно указва естеството на документа като съдебен документ или правните последици от нотификацията като извършване на връчване и [като определяне на началния момент] на срока за подаване на възражение;

д) връчване по пощата без обратна разписка по параграф 3, когато адресът на [длъжника] е в държавата членка по произход;

д) по електронен начин, доказано с автоматично потвърждаване на доставката, при условие че [длъжникът] предварително изрично е приел този метод на връчване.

2. За целите на настоящия регламент връчването по параграф 1 е недопустимо, ако адресът на [длъжника] не е известен със сигурност.

3. Връчването по параграф 1, букви а), б), в) и г) се доказва със:

а) документ, подписан от компетентното лице, което е извършило връчването, в който се посочва:
   i) използваният начин на връчване;

   и
   ii) датата на връчване;

   и
   iii) когато заповедта е била връчена на лице, различно от [длъжника] — името на това лице и неговата връзка с [длъжника],

   или

б) потвърждение за получаването от лицето, на което заповедта е връчена, за целите на параграф 1, букви а) и б)“.

8 Член 15 („Връчване на представител“) от този регламент предвижда:

„Връчването по член 13 или 14 може също така да се извърши на представител на [длъжника]“.

9 Член 16 („Възражение срещу европейската заповед за плащане“) от посочения регламент предвижда:

„1. [Длъжникът] може да подаде възражение срещу европейската заповед за плащане до съда по произход, като използва формуляр E, изложен в приложение VI, което му се предоставя заедно с европейската заповед за плащане.

2. Възражението се изпраща в 30-дневен срок от връчването на заповедта на [длъжника].

[…]“.

10 Според член 18 („Привеждане в изпълнение“) от същия регламент:

„1. Ако в срока по член 16, параграф 2, като се вземе предвид подходящ срок за получаване на възражението, не е подадено възражение до съда по произход, съдът по произход обявява европейската заповед за плащане за подлежаща на изпълнение, като използва формуляр Ж, изложен в приложение VII. Съдът проверява датата на връчване.

2. Без да се засяга параграф 1, формалните изисквания за прилагане в изпълнение се регулират от правото на държавата членка по произход.

3. Съдът изпраща подлежащата на изпълнение европейска заповед за плащане на [молителя]“.

11 Член 26 („Връзка с националното процесуално право“) от Регламент № 1896/2006 гласи:

„Всички процесуални въпроси, които не са изрично разгледани в настоящия регламент, се регулират от националното законодателство“.

12 Член 27 от този регламент гласи:

„Настоящият регламент не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 1348/2000 от 29 май 2000 г. за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки [ОВ L 160, 2000 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 161]“.

Регламент № 1393/2007

13 Член 1, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 предвижда:

„Настоящият регламент се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга. По специално, регламентът не се прилага по отношение на данъчни, митнически и административни дела или по отношение на отговорността на държавата за действие или бездействие при упражняване на държавната власт („acta iure imperii“)“.

14 Член 7 („Връчване на документи“) от този регламент предвижда в параграф 1:

„Получаващият орган сам връчва документа или осигурява връчването му в съответствие със законодателството на държавата членка адресат, или по специална процедура, поискана от предаващия орган, освен ако този начин е несъвместим със законите на тази държава членка“.

15 Съгласно член 8 („Отказ от приемане на документ“) от посочения регламент:

„1. Получаващият орган информира адресата посредством формуляр-образеца, даден в приложение II, че може да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, по време на самото връчване или връщайки документа на получаващия орган в срок една седмица, ако не е написан или не е преведен на един от следните езици:

а) език, който адресатът разбира; или

б) официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, официалния език или един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването.

2. В случай че получаващият орган е уведомен, че адресатът отказва да получи документа в съответствие с параграф 1, той незабавно уведомява предаващия орган чрез удостоверението, предвидено в член 10, и връща молбата и документите, за които е поискан превод.

3. Ако адресатът откаже да приеме документа в съответствие с параграф 1, пороците на връчването могат да бъдат отстранени, като документът бъде връчен на адресата съобразно разпоредбите на настоящия регламент, придружен от превод на език, определен в параграф 1. В такъв случай за дата на връчването на документа се смята датата, на която документът, придружен от превода, е връчен в съответствие със законодателството на държавата членка адресат. Когато обаче, съгласно законодателството на дадена държава членка, документът трябва да се връчи в рамките на определен период, датата, която се взема предвид по отношение на заявителя, е датата на връчването на първоначалния документ, определена в съответствие с член 9, параграф 2.

[…]“.

Германското право

16 Член 1092a от Zivilprozessordnung (Граждански процесуален кодекс, наричан по-нататък „ZPO“), озаглавен „Правни средства за защита при липса на връчване или нередовно връчване на европейската заповед за плащане“, гласи следното:

„(1) 1 Длъжникът може да поиска отмяна на европейската заповед за плащане, ако тя:

1. не е била връчена или

2. е била връчена по начин, който не отговаря на изискванията на членове 13—15 от Регламент [№ 1896/2006].

Молбата трябва да бъде подадена в срок от един месец от момента, в който длъжникът е узнал или е могъл да узнае за издаването на европейска заповед за плащане или за липсата на връчване. Ако съдът уважи молбата на някое от основанията, посочени в първото изречение, европейската заповед за плащане се обявява за недействителна.

(2) Ако към момента на подаване на молбата съгласно параграф 1, първо изречение съдът вече е обявил европейската заповед за плащане за подлежаща на изпълнение съгласно член 18 от Регламент [№ 1896/2006] и ако уважи настоящата молба, той обявява принудителното изпълнение на заповедта за плащане за недопустимо. Параграф 1, трето изречение се прилага съответно.

(3) Съдът се произнася с определение. Определението не подлежи на обжалване. Член 1092, параграфи 2—4 се прилага съответно“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

17 По молба на Bulgarfrukt на 4 януари 2019 г. Amtsgericht Wedding (Районен съд Берлин-Вединг, Германия), който е запитващата юрисдикция, издава европейска заповед за плащане по отношение на Оранжерии.

18 Българският получаващ орган удостоверява, че заповедта е връчена на 26 юли 2019 г. съгласно Регламент № 1393/2007. В това удостоверение обаче не се уточнява използваният начин на връчване, като на български език е посочено само, че „[л]ицето е напуснало [този адрес] и в регистъра не е вписан [настоящият] му адрес. Всички съобщения […] се смятат за редовно връчени“.

19 На 24 април 2020 г., като приема, че е налице валидно връчване, запитващата юрисдикция обявява посочената европейска заповед за плащане за подлежаща на изпълнение на основание член 18, параграф 1 от Регламент № 1896/2006.

20 С факс от 1 март 2021 г. Оранжерии подава възражение срещу същата европейска заповед за плащане, като изтъква, че е узнало за нея за първи път на 24 февруари 2021 г. в рамките на мерки за принудително изпълнение.

21 След като запитващата юрисдикция уведомява това дружество за наличните способи за защита, с писмено изявление от 25 март 2021 г. то подава жалба на основание член 1092a от ZPO.

22 Що се отнася до това средство за защита срещу европейска заповед за плащане, предвидено в член 1092a от ZPO, запитващата юрисдикция, най-напред, изразява съмнения относно съвместимостта на този член с правото на Съюза.

23 Всъщност, като задължавала сезирания съд да постанови отмяната на европейската заповед за плащане, която не е била връчена или не е била надлежно връчена, германската правна уредба била по-взискателна от принципите, произтичащи от решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144), според което това положение би трябвало да доведе до недействителност на обявяването на такава европейска заповед за плащане за подлежаща на изпълнение.

24 В това отношение запитващата юрисдикция счита, на първо място, че член 1092a, параграф 1 от ZPO нарушава разпоредбите на членове 16 и 17 от Регламент № 1896/2006, тъй като предвижда предварително способ за защита, въпреки че срокът за подаване на възражение срещу такава европейска заповед за плащане все още не е започнал да тече.

25 На второ място, ако длъжникът случайно узнае, че спрямо него е издадена европейска заповед за плащане, и подаде жалба по член 1092a от ZPO, сезираният съд би трябвало да прекрати съответното производство за издаване на европейска заповед за плащане, вместо да разпореди ново връчване, водещо до правните последици, посочени в членове 16 и 17 от Регламент № 1896/2006.

26 На трето място, предвиденото в член 1092a от ZPO правно средство за защита би могло да възпрепятства полезното действие на този регламент, който цели да гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар, като премахне пречките пред правилното протичане на гражданските производства, доколкото молителят би предпочел да не прибягва до процедурата за издаване на европейска заповед за плащане, с оглед на опасността подадена на основание член 1092a от ZPO жалба да възпрепятства получената от него европейска заповед за плащане.

27 На четвърто място, принципът, който произтичал от решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157), според който неизпращането на формуляра, предвиден в Регламент № 1393/2007, не води до недействителност на съответното връчване като цяло, а изисква сезираният съд да отстрани впоследствие подобен пропуск, би трябвало да важи и в рамките на процедурата за издаване на европейска заповед за плащане, въведена с Регламент № 1896/2006 (решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675).

28 На пето и последно място, довод в това отношение бил и фактът, че Регламент (ЕС) 2020/1784 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) (ОВ L 405, 2020 г., стр. 40) вече предвижда в член 12, параграфи 5 и 6 разпоредби относно възможността за отстраняване на нередности при връчването, без тези нередности да водят до недействителност на връчването в неговата цялост.

29 На следващо място, запитващата юрисдикция се пита дали, когато сезираният съд уважи жалбата по член 1092a от ZPO, макар вече да е обявил европейска заповед за плащане за подлежаща на изпълнение, той е длъжен съгласно член 1092a също да обяви за недопустимо принудителното изпълнение въз основа на тази заповед за плащане, което би довело до трайна пречка за това изпълнение, докато в случай на обикновена невалидност на обявяването на европейска заповед за плащане за подлежаща на изпълнение би било възможно след ново редовно връчване последната заповед за плащане да стане подлежаща на изпълнение.

30 Накрая, тази юрисдикция иска да се установи дали длъжникът може валидно да подаде възражение срещу съществуваща заповед за плащане, преди тя да му бъде надлежно връчена, като се има предвид, че в точка 49 от решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144), Съдът е постановил, че при такива обстоятелства не следва да се прилага процедурата по възражение по членове 16 и 17 от Регламент № 1896/2006.

31 Освен това посочената юрисдикция уточнява, че ако бъде задължена да извърши ново връчване в съответствие с минималните стандарти, предвидени в този регламент, тя би предупредила длъжника, че като предпазна мярка следва да подаде ново възражение. Въпросът дали длъжникът е в състояние да се защити ефективно срещу европейска заповед за плащане, обаче не може да зависи от случаен фактор, свързан с добрата воля на сезирания съд.

32 При тези условия Amtsgericht Wedding (Районен съд Берлин-Вединг) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли Регламент [№ 1393/2007] и Регламент [№ 1896/2006] да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че европейска заповед за плащане се обявява за недействителна от съда в рамките на производство по обжалване, ако не е била връчена или не е била редовно връчена на длъжника?

2) При утвърдителен отговор на първия преюдициален въпрос: Трябва ли горепосочените регламенти да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че принудителното изпълнение на европейската заповед за плащане се обявява за недопустимо, когато заповедта за плащане не е била връчена или не е била редовно връчена на длъжника?

3) При утвърдителен отговор на първия преюдициален въпрос: Трябва ли Регламент № 1896/2006 да се тълкува в смисъл, че длъжник, който е знаел за издаването на европейска заповед за плащане, но която все още не му е била връчена или не му е била редовно връчена, все още не може валидно да подаде възражение срещу нея?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

33 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали разпоредбите на Регламент № 1896/2006, разглеждани във връзка с тези на Регламент № 1393/2007, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба,

съгласно която, когато европейска заповед за плащане не е била връчена на длъжника или му е била връчена в нарушение на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, сезираният с жалба срещу тази заповед съд е длъжен да обяви заповедта за недействителна.

34 На първо място, следва да се отбележи, че от съображение 9 и член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 1896/2006 е видно, че целта на този регламент е да се опростят, ускорят и намалят разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания, чрез създаване на процедура за европейска заповед за плащане (решение от 15 септември 2022 г., Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, т. 20).

35 Тази опростена и уеднаквена процедура не е състезателна. Всъщност длъжникът узнава за издаването на европейската заповед за плащане едва в момента, когато същата му е връчена, и едва в този момент той бива осведомен, както следва от член 12, параграф 3 от Регламент № 1896/2006, за възможността или да плати на молителя посочената в заповедта сума, или да се противопостави на тази заповед, като подаде възражение до съда по произход (вж. в този смисъл решение от 15 септември 2022 г., Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, т. 21 и цитираната съдебна практика).

36 Тази възможност за подаване на възражение цели да компенсира факта, че въведената с Регламент № 1896/2006 система не предвижда участието на длъжника в процедурата за европейска заповед за плащане, като му позволява да оспори вземането след издаването на съответната европейска заповед за плащане (решения от 22 октомври 2015 г., Thomas Cook Belgium, C-245/14, EU:C:2015:715, т. 28, и от 15 септември 2022 г., Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, т. 24 и цитираната съдебна практика).

37 Това възражение слага край на процедурата за европейска заповед за плащане и води до автоматично прехвърляне на делото към общото производство, независимо дали става въпрос за европейската процедура за искове с малък материален интерес, предвидена в Регламент (ЕО) № 861/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година за създаване на европейска процедура за искове с малък материален интерес (ОВ L 199, 2007 г., стр. 1), или за всяка друга подходяща национална гражданскоправна процедура, освен ако молителят не е поискал изрично прекратяването на производството в случай на възражение (вж. в този смисъл решения от 13 юни 2013 г., Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, т. 31, и от 15 септември 2022 г., Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, т. 23).

38 На второ място, следва да се припомни, че всяка европейска заповед за плащане по Регламент № 1896/2006 трябва да бъде връчена в съответствие с минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от този регламент. Ако не бъдат спазени тези минимални стандарти, би било застрашено равновесието между преследваните с посочения регламент цели за бързина и ефективност, от една страна, и за зачитане на правото на защита, от друга страна (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 37).

39 В това отношение Съдът е постановил, че ако няма връчване в съответствие с посочените минимални стандарти, срокът за подаване на възражение не започва да тече, с което се поставя под въпрос валидността на процедурите, които зависят от изтичането на този срок, и по-специално обявяването на заповедта за подлежаща на изпълнение по член 18 от

Регламент № 1896/2006, дори тези процедури вече да са били образувани (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 43).

40 На трето място, от член 1, параграф 1, буква б) във връзка със съображение 9 от Регламент № 1896/2006 следва, че този регламент съответства на „минималните стандарти“, които са определени, за да се позволи свободното обращение на европейски заповеди за плащане. Посоченият регламент въвежда унифициран механизъм за събиране, гарантиращ еднакви условия за кредиторите и за длъжниците в рамките на целия Европейски съюз, като едновременно с това предвижда прилагане на процесуалното право на държавите членки по отношение на всички процесуални въпроси, които не са изрично разгледани в него (вж. в този смисъл решения от 13 юни 2013 г., Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, т. 28, и от 15 септември 2022 г., Uniqa Versicherungen, C-18/21, EU:C:2022:682, т. 28 и цитираната съдебна практика).

41 Тъй като Регламент № 1896/2006 не казва нищо по въпроса за евентуалните способи за защита на разположение на длъжника в случаите, в които едва след като европейската заповед за плащане е обявена за подлежаща на изпълнение, се установява, че тази заповед не е била връчена или не е била връчена в съответствие с минималните стандарти, определени в членове 13—25 от този регламент, приложимо по отношение на тези процесуални въпроси ще е националното право, както предвижда член 26 от посочения регламент (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 46 и 47).

42 На четвърто място, що се отнася до въпросите, свързани с връчването на европейска заповед за плащане, които не са уредени с Регламент № 1896/2006, от практиката на Съда следва, че за тях евентуално трябва да се прилага Регламент № 1393/2007, тъй като член 27 от Регламент № 1896/2006 гласи, че този регламент не засяга прилагането на Регламент № 1348/2000 и последният е отменен и заменен с Регламент № 1393/2007, в чийто член 25, параграф 2 се уточнява, че всяко позоваване на Регламент № 1348/2000 се разбира като позоваване на Регламент № 1393/2007 (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, т. 39 и 40).

43 В това отношение следва да се припомни, че Регламент № 1393/2007 предвижда в член 8, параграф 1, че адресатът на документа, който трябва да се връчи, има възможност да откаже да го приеме, ако въпросният документ не е написан или преведен на един от езиците, които се предполага, че неговият адресат разбира (решение от 2 март 2017 г., Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, т. 49).

44 Всъщност е важно да се гарантира не само действителното получаване на документа от неговия адресат, но също така и възможността на същия да се запознае и действително да разбере напълно смисъла и обхвата на предявения срещу него в чужбина иск, така че да може надлежно да подготви защитата си и да предяви правата си в държавата членка, в която е издаден документът (решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, т. 34 и цитираната съдебна практика).

45 За да може обаче правото на отказ по член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 да породи надлежно своите последици, е необходимо адресатът на документа да бъде надлежно уведомен за съществуването на това право посредством формуляр-образеца, съдържащ се в приложение II към този регламент (вж. в този смисъл решение от 2 март 2017 г., Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, т. 53 и 54).

46 Въз основа на това Съдът стига до извода, че връчващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка, да информира адресата на документ за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел посочения формуляр-образец (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, т. 38 и цитираната съдебна практика).

47 Когато даден документ се връчва на своя адресат, без посоченият формуляр да е приложен към него, този пропуск трябва да се поправи от получаващия орган, като незабавно уведоми адресата за правото му да откаже да приеме този документ, предавайки му същия формуляр-образец (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, т. 50 и цитираната съдебна практика).

48 Съдът е постановил, че неприлагането на съдържащия се в приложение II към Регламент № 1393/2007 формуляр-образец не може да доведе до недействителност на документа, който трябва да се връчи, нито на процедурата по връчване, като се има предвид, че подобна последица би била несъвместима с преследваната с този регламент цел, състояща се в това да се предвиди пряк, бърз и ефикасен начин за предаване между държавите членки на документи по граждански и търговски дела (решение от 6 септември 2018 г., Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, т. 49 и цитираната съдебна практика).

49 При това положение националната правна уредба не може, без да нарушава Регламент № 1393/2007, да предвижда, че липсата на този формуляр-образец трябва да се санкционира с недействителност (вж. в този смисъл решение от 2 март 2017 г., Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, т. 62).

50 Именно в светлината на тези съображения следва да се отговори на запитващата юрисдикция.

51 В случая от констатациите на запитващата юрисдикция следва, че връчването, извършено от получаващия орган, очевидно не отговаря на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, тъй като едва в момента на привеждането в изпълнение на разглежданата европейска заповед за плащане длъжникът в главното производство е узнал за съществуването на тази заповед.

52 В това отношение от цитираната в точки 39 и 41 от настоящото решение съдебна практика следва, от една страна, че обявяването на такава европейска заповед за плащане за подлежаща на изпълнение трябва да се счита за невалидно, и от друга страна, че националното право урежда евентуалните способи за защита, с които разполага длъжникът, когато едва след това обявяване се установи, че заповедта не е била връчена или не е била връчена в съответствие с минималните стандарти, установени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006.

53 В случая германското право предвижда в член 1092a от ZPO такова средство за защита, в рамките на което сезираният съд е длъжен да обяви такава европейска заповед за плащане за недействителна.

54 Когато обаче европейска заповед за плащане не е била връчена на длъжника или не е била връчена в съответствие с минималните стандарти, установени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, длъжникът не получава необходимите формуляри, и по-специално формуляра, съдържащ съответната европейска заповед за плащане, и този, който го уведомява за правото му да подаде възражение срещу тази заповед, така че не е уведомен надлежно за съществуването или основанието на издадената по отношение на него европейска заповед за плащане (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 41).

55 От това следва, че липсата на връчване на европейска заповед за плащане или неспазването на минималните стандарти, установени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, трябва да се разграничават от непредаването на адресата на документ, който следва да бъде връчен, на формуляр-образеца, съдържащ се в приложение II към Регламент № 1393/2007, с който този адресат се уведомява за правото си да откаже да приеме този документ, в случай че той не е написан или преведен на език, който се предполага, че неговият адресат разбира.

56 Въпреки че в съответствие със съдебната практика, цитирана в точки 47 и 48 от настоящото решение, пропускът, свързан с липсата на този формуляр-образец, трябва да бъде отстранен незабавно от получаващия орган и не може да бъде санкциониран с недействителност, тъй като в противен случай би било застрашено постигането на преследваната с Регламент № 1393/2007 цел, следва да се констатира, че тази съдебна практика не е приложима в случаите, когато националният съд обяви за недействителна европейска заповед за плащане, която не е била връчена или която е била връчена в нарушение на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, тъй като подобно обявяване на недействителност е в съответствие с целите на последния регламент.

57 Всъщност, след като вземането, което е в основата на европейска заповед за плащане, е оспорено — какъвто очевидно е случаят, когато длъжникът подаде жалба срещу изпълнението на европейска заповед за плащане, чието връчване е опорочено от нередности — специалната процедура по Регламент № 1896/2006 вече не се прилага, като се има предвид, че както следва от член 1, параграф 1, буква а) от този регламент, преследваните с него цели за опростяване, бързина и намаляване на разходите са релевантни само по отношение на безспорни вземания (вж. в този смисъл решения от 4 септември 2014 г., eco cosmetics и Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 39, и от 13 юни 2013 г., Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393, т. 42).

58 В този контекст фактът, че длъжникът е узнал случайно или при привеждането в изпълнение на съответната заповед за плащане за наличието на процедура за европейска заповед за плащане, при чието връчване има нередности, както и моментът, в който длъжникът оспорва вземането, предмет на тази заповед, са ирелевантни, като се има предвид, че както следва от цитираната в точка 39 от настоящото решение съдебна практика, жалбата се подава непременно още преди да започне да тече срокът за подаване на възражение по член 16, параграф 2 от Регламент № 1896/2006.

59 Освен това съвместяването на целите, преследвани с Регламент № 1896/2006, а именно бързината и ефективността, от една страна, и зачитането на правото на защита, от друга страна, позволява да се констатира, че молителят трябва да понесе евентуалните рискове, свързани с липсата на връчване или с връчване, което не отговаря на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от този регламент.

60 Всъщност, както следва от член 1, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, съгласно който процедурата за европейска заповед за плащане „не възпрепятства [молителя] да предяви иск […], като използва друга процедура, която съществува по законодателството на държава членка или по правото на Общността“, европейската заповед за плащане е факултативна процедура, която не замества другите съществуващи процедури.

61 Освен това нито една разпоредба на Регламент № 1896/2006 по принцип не е пречка в случай на отхвърляне на молба за издаване на европейска заповед за плащане съответният кредитор евентуално да предяви вземането си в рамките на нова процедура за европейска заповед за плащане.

62 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че разпоредбите на Регламент № 1896/2006, разглеждани във връзка с разпоредбите на Регламент № 1393/2007, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, съгласно която, когато европейска заповед за плащане не е била връчена на длъжника или му е била връчена в нарушение на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, сезираният с жалба срещу тази заповед съд е длъжен да я обяви за недействителна.

По втория и третия въпрос

63 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория и третия въпрос.

По съдебните разноски

64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане, разглеждани във връзка с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела

трябва да се тълкуват в смисъл, че

допускат национална правна уредба, съгласно която, когато европейска заповед за плащане не е била връчена на длъжника или му е била връчена в нарушение на минималните стандарти, предвидени в членове 13—15 от Регламент № 1896/2006, сезираният с жалба срещу тази заповед съд е длъжен да я обяви за недействителна.

Подписи